

Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de Regering
gegeven antwoorden

198

Vragen van de leden **Nuis, Veldhuizen van Kohnstamm** (allen D'66) over het vervallen van het *auteursrecht* op de boeken van C. Joh. Kieviet. (Ingezonden 25 september 1981)

1

Kunnen de Ministers de juistheid bevestigen van berichten met betrekking tot het vervallen per 1 januari 1982 van het auteursrecht op de werken van C. Joh. Kieviet, auteur van o.a. de nog steeds veel gelezen kinderboeken over *Dik Trom*?

2

Zijn de Ministers – zo de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord van oordeel dat op deze wijze een poging wordt gedaan het in tijd ongelimiteerd verlengbare merkrecht te gebruiken om één van de doeleinden van de Auteurswet 1912 te frusteren, n.l. het doel van Artikel 37 van die wet om 50 jaar na het sterfjaar van de auteur diens werken in het publiek domein te brengen?

3

Kan op deze wijze inderdaad een merkenrechtelijk monopolie verkregen worden op titels van boeken, namen van hoofdpersonen, of nog ernstiger, op namen van auteurs wier werken in het publiek domein gevallen (zullen) zijn (zoals C. Joh. Kieviet of t.z.t. Jan Terlouw)?

4

Moet hier onder meer Artikel 4 onder 1 van de Eenvormige Beneluxwet op de warenmerken (BMW) toepasselijk ge-

acht worden, volgens hetwelk geen recht op een merk wordt verkregen door het depot van een merk dat in strijd is met de openbare orde?

5

Zo ja, zien de Ministers dan aanleiding om het Openbaar Ministerie te verzoeken om (voor het eerst) op basis van Artikel 14A lid 1 onder 1C van de BMW voor de rechter de nietigheid in te roepen van het depot van het warenmerk?

6

Indien de Ministers nog zouden twijfelen aan de juistheid van de hierboven voorgestelde uitleg van de aangehaalde bepalingen van de BMW, zouden zij dan bereid zijn om (alweer voor het eerst), met gebruikmaking van Artikel 10 van het Statuut van een Benelux-Gerechtshof (Trb. 1965, 71) dit Hof te verzoeken bij wege van advies zijn oordeel ter zake te geven?

In de pers (o.a. Haarlems Dagblad van 1 augustus j.l. zijn berichten verschenen die als volgt kort zijn samen te vatten. Per 1 januari 1982 vervalt het auteursrecht op de werken van C. Joh. Kieviet. Alsdan zal de wettelijke termijn van het auteursrecht (50 jaar na het sterfjaar van de auteur) verstreken zijn. Kort geleden meent nu Kluitman Alkmaar B.V., de uitgever van vier *Dik Trom*-boeken en houder van de rechten, een middel gevonden te hebben om in feite toch de concurrentie te verhinderen van collega's, die het plan zouden opvatten de per 1 januari 1982 in het publiek domein gevallen populaire *Dik Trom*-boeken uit te geven. Hij heeft de naam *Dik Trom* als warenmerk gedeponeerd, waardoor anderen na 1 januari 1982 wel de tekst van de boeken zouden kunnen uitgeven, maar deze niet onder de befaamde titels op de markt zouden kunnen brengen. Het Benelux Merkenbureau heeft de mogelijkheid van één en ander bevestigd.

Antwoord

Antwoord van Minister **Terlouw** (Economische Zaken), mede namens de Minister van Justitie. (Ontvangen 10 november 1981)

1

Ingevolge artikel 37, eerste lid, van de Auteurswet vervalt het auteursrecht op de werken van C. Joh. Kieviet met ingang van 1 januari 1982. Het auteursrecht op de illustraties van de «*Dik Trom*»-serie van de hand van Joh. Braakensiek is evenwel nog niet vervallen, aangezien deze in 1940 overleed. Op 11 december 1978 is bij het Benelux Merkenbureau te 's-Gravenhage ingeschreven het depot van een beeldmerk, verricht door Kluitman Alkmaar bij voorbeeld omvattende een tekening van de *Dik Trom*-figuur, achterstevoren gezeten op een ezel, met daarboven afgedrukt de woorden «*Dik Trom*». Het beeld is kennelijk dat van de bekende tekening van Braakensiek. Het depot werd verricht voor films, boeken, puzzels en speelgoed.

Mij is niet gebleken van enige bevestiging door het Benelux-Merkenbureau als in de toelichting bij de vraag bedoeld.

2 en 3

Zoals uit het antwoord op vraag 1 blijkt betreft de «poging» kennelijk alleen het in het publiek domein gevallen letterkundige werk en niet de illustratie.

Het is aan de rechter voorbehouden te bezien, tot welke exclusieve rechten dit merkdepot leidt. Mij past slechts de opmerking, dat het object van bescherming van het auteursrechtelijk monopolie een geheel andere is dan

dat van het merkenrechtelijke monopolie. In het merkenrecht gaat het immers om het gebruik van een teken bij het verhandelen van zekere waren, niet om de verhandelde waren zelf. De Dik Trom-boeken noch de illustratie zijn als zodanig beschermd door het merkenrecht.

4 en 5

Ik acht het niet zinvol de in deze vragen gesuggereerde weg in te slaan. Artikel 4, onder 1, immers heeft slechts betrekking op het geval dat het merk zelf strijdig is met openbare orde of goede zeden. Mij is nimmer gebleken van op-ruierende of zedenbedervende effecten die van de woorden «Dik Trom» dan wel van de in het antwoord op vraag 1 beschreven afbeelding zouden uitgaan. De omstandigheid dat de houder van het merk wellicht voornemens is door middel van het depot zekere doeleinden na te streven doet, ook blijkens de tekst van de bepaling zelf, bij de toepassing daarvan niet ter zake.

6

Ik acht het, mede verwijzende naar het antwoord op de vragen 3, 4 en 5 nodig noch wenselijk in dit geval de stap te zetten die in deze vraag wordt aanbevolen.